

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן יומא דף עה

רמב"ן על התורה שמות טז, ו

ודע כי יש במן ענין גדול, רמזוהו רבותיגנו במסכת יומא: לחם אבירים אכל איש, לחם שמלאכי השרת אוכלין, דברי ר' עקיבא. אמר לו ר' ישמעאל טעית, וכי מלאכי השרת אוכלין לחם, והלא כבר נאמר: לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי, אלא לחם אבירים, לחם שנבלע באיברים. והענין הזה שאמר רבי עקיבא הוא, שקיום מלאכי השרת בזיו השכינה, וכן דרשו: ואתה מחיה את כלם, מחיה לכלם. ועליו נאמר: ומתוק האור, ששיגו בו באור טוב טעם. והמן הוא מתולדת האור העליון שנתגשם ברצון בוראו יתברך, ונמצא שאנשי המן ומלאכי השרת נזונין מדבר אחד. ור' ישמעאל תפשו מפני שקיומם אינו בדבר המתגשם מתולדת האור שהרי קיומם באור העליון עצמו, ומפני זה היו מוצאים טעם במן מכל מה שירצו, כי הנפש במחשבתה תדבק בעליונים ותמצא מנוח חיים ותפק רצון מלפניו. ואמרו מהר"ל חידושי אגדות ב"ב עד.

אכילה יהיה דבר גשמי או מה שהוא. ובפרק יום הכפורים (יומא ע"ה ב') לחם אבירים אכל איש לחם שמלאכי שרת אוכלים אותו וכשנאמרו הדברים האלו לפני ר' ישמעאל אמר להם צאו ואמרו לר"ע טעיתה וכי מלאכי שרת אוכלים אלא לחם אבירים שנבלע באברים ע"כ ואל יעלה על דעתך שר"ע לגודל חכמתו היה סובר שהמלאכים אוכלים דברי[ם] גשמיים דבר זה לא יצויר אבל הפי' שר"ע סבר שהמלאכים מקבלים מן הש"י כמו שכל הנמצאים מקבלים מאתו והקבול ההוא השלמתם ולפיכך קרא המן לחם שמלאכי השרת אוכלים אותו כי גם המן אינו טבעי, ועל זה השיב ר' ישמעאל וכי מלאכי שרת אוכלים כי אין מלאכים מקבלים דבר כי כל מקבל יושלם ע"י מה שמקבל ואין המלאכים (יקבלו) [מקבלים] יותר ממה שבריאתם בעצמם רק הם עומדים בהוייתם כמו שנבראו בעצמם, אבל האדם הוא בענין הזה אשר יקבל הדבר והוא השלמתו שאינו עצמו ולפיכך באדם שייך שיקבל דבר ובאותו דבר שיקבל יש בו השלמה וזהו ענין אכילה שכל האכילה, ע"י האכילה מקבל השלמתו עד שאינו חסר. וענין האכילה והסעודה

תורה אור פרשת ויקהל דף פט ע"ב
(ויובן) זה יותר ממה שהיה נראה בחוש בענין המשכת המן דכתיב הנני ממטיר לכם לחם מן השמים. וכתיב וברדת הטל ירד המן. והנה המן נק' ג"כ לחם אבירים שמלאכי השרת נזונים בו. והוא תמוה דאיך המלאכים שהם רוחניים יאכלו המן שהיה דבר גשמי כמ"ש וטחנו ברחים או דכו במדוכה. אך הענין שהמן שרשו גבוה מאד שנמשך מבחינת טל השמים והוא בחי' טלא דבדולחא שהוא בחי' אורות עליונים ממש וכמ"ש כי טל אורות טלך נמצא שהוא ממש אורות עליונים הרוחניים. ונק' בזה"ק טלא דנטיפ מעתיקא לז"א. וזהו טל השמים. הן ממש נמשכו ונתלבשו במן. ואיך יהיה ההמשכה זו ממקום עליון כ"כ למטה הוא ודאי לא כמו שהאור ממש למעלה נמשך ומתגלה למטה. כי הרי בחי' טל אורות הוא אורות עליונים ממש שלמעלה אפי' מבחי' הכלים דע"ס דאצילות. ולכן נק' טל אורות דוקא וא"כ איך יומשך למטה כמו שהוא. אלא ודאי היינו ע"י התלבשות בסדר ההשתלשלות ממדרגה למדרגה שמי השמים לבחי' שמים. ואח"כ לבחי' ארץ. ולכן בעודו למעלה מלאכי השרת נזונין בו שאז עדיין היה מזון רוחני ולא גשמי כלל. ואח"כ נתגשם ונעשה מזון גשמי. ומ"מ משובש בו אורות העליונים ממש. ולכן הוא ג"כ למטה לחם אבירים שנבלע ברמ"ח אברים ואין ממנו

שיח יצחק דרוש לסיום הש"ס אות ה'

כמו שהמן ירד מן השמים עצם רוחני, והמזון הזה בעצמו נתגשם ונתגלם כמ"ש רז"ל (יומא עה:) "לחם אבירים אכל איש (תהלים עת, כה), לחם שמלאכי השרת אוכלים אותו", ר"ל כמו שמזון המלאכים הוא מה שנהנים מזיו אור פני מלך חיים כמ"ש שאין להם לא אכילה וכו', כי אם נהנים מזיו השכינה, ר"ל נצוצי זיו ואור עליון הנשפע להם מלמעלה.